

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

08 decembrie 2015

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte Nicolae Gordilă,

Judecători Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Buiucani, mun.Chișinău din 23 octombrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iulie 2015 declarate de avocatul Tatarciuc Victor în numele părții vătămate Calaraș Ghenadie și partea vătămată, de avocatul Istrate Anatolie în numele inculpatului Sochirca Iurie și inculpat și de avocatul Ursu Petru în numele inculpatului Șoltoianu Ivan și inculpat, în cauza penală în privința lui

Sochirca Iurie Mihail, născut la 23 decembrie 1963, originar din s.Soloneț, r-nul Soroca, domiciliat în mun.Chișinău, str.Liviu Deleanu 9, ap.45 și

Șoltoianu Ivan Andrei, născut la 05 octombrie 1967, originar din s.Inești, r-nul Telenești, domiciliat în mun.Chișinău, str.Trandafirilor 15.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 18.11.2011 - 23.10.2013,

2. Instanța de apel: 19.03.2014 - 06.07.2015,

3. Instanța de recurs: 11.08.2015 - 08.12.2015.

În baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătorei Buiucani, mun.Chișinău din 23 octombrie 2013, au fost condamnați:

- *Șoltoianu Ivan* în baza art.42 alin.(2), 189 alin.(6) Cod penal la 10 ani închisoare, în baza art.145 alin.(1) Cod penal la 11 ani închisoare și în baza art.290 alin.(1) Cod penal la 2 ani închisoare, iar în temeiul art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 14 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis;

- *Sochirca Iurie* în baza art.42 alin.(2), 189 alin.(6) Cod penal la 10 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă înaintată de Calaraș Ghenadie a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

Acțiunea civilă înaintată de Stratulat Efim a fost admisă parțial, dispunîndu-se încasarea de la Șoltoianu Ivan în beneficiul lui Stratulat Efim a prejudiciului material în sumă de 42749,13 lei, a prejudiciului moral în sumă de 80000 lei, a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 15000 lei, a cheltuielilor de transport în sumă de 1439,44 lei, iar în total în sumă de 139188,57 lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Sochirca Iurie împreună cu Șoltoianu Ivan și cetățenii Ucrainei Gorodyskyy Oleg, Hryshchenko Mykola, Jovtobriuh Serghei și alte persoane

nestabilite de către organul de urmărire penală au comis șantajul în privința lui Ghenadie Calaraș în următoarele circumstanțe:

Astfel, Sochirca Iurie, avînd scopul însușirii bunurilor proprietarului Calaraș Ghenadie a organizat și a elaborat un plan criminal, iar în scopul realizării acestuia a apelat la Șoltoianu Ivan. Ultimul, acționînd conform înțelegerii avute cu Sochirca Iurie, la 09 iulie 2008, aproximativ la ora 13.30, aflîndu-se împreună cu fondatorii întreprinderii mixte „NCU și Co” SRL, Gorodyskyy Oleg, Hryshchenko Mykola și Serghei Jovtobriuh, în incinta hotelului „Royal Club”, odaia nr.115, din mun.Chișinău, str.Trandafirilor nr.6/2, avînd scop cupidant și dorind să-l destituie pe Calaraș Ghenadie, care de asemenea era fondator a ÎM „NCU și Co” SRL, din funcția de director al întreprinderii date, sub un pretext inventat, precum că acesta nu distribuie venitul obținut din activitatea de antreprenariat proporțional între fondatori, i-a aplicat, fiind asistat și ajutat de către Serghei Jovtobriuh și o altă persoană nestabilă, multiple lovituri cu mîinile și picioarele în cap, față și alte părți ale corpului, cauzîndu-i vătămări corporale medii și, amenințîndu-l cu moartea, i-a cerut inițial transmiterea sumei de 300000 dolari SUA, susținînd că acești bani au fost achitați de către el lui Gorodyskyy Oleg și Hryshchenko Mykola în contul datoriei formate față de fondatori și 20.000 dolari SUA ca dobîndă. Văzînd că Calaraș Ghenadie nu poate fi convins, Șoltoianu Ivan împreună cu Jovtobriuh Serghei, au aplicat în continuare acestuia violență periculoasă pentru viață și sănătate și, amenințîndu-l cu aplicarea violenței împotriva familiei, i-au cerut transmiterea în folosul unei terțe persoane, numite de către ei, a 5% din cota parte a capitalului statutar deținut de către el la ÎM „NCU și Co” SRL, echivalentul a 240.000 lei.

În continuare, Calaraș Ghenadie, nerezistînd violenței aplicate, a dat acordul transmiterii unei terțe persoane a 5% din cota parte a capitalului statutar deținut de către el la ÎM „NCU și Co” SRL.

Tot în aceiași zi, Sochirca Iurie, dorind să dea tranzacției date o aparență legală, a organizat deplasarea lui Calaraș Ghenadie la notarul privat Bumbu Cristian (cunoscutul acestuia), oficiul căreia e situat în mun.Chișinău, str.Pușkin nr.22, pentru oformarea actelor necesare. Calaraș Ghenadie a plecat în direcția nominalizată cu automobilul său personal, fiind escortat sub amenințarea cu pistolul de către Șoltoianu Ivan.

Fiind supus amenințării cu aplicarea violenței fizice și moartea, Calaraș Ghenadie a fost determinat și impus de către cei sus numiți să elibereze, la propunerea lui Sochirca Iurie, două procuri pe numele lui Cerga Ion, autentificate de notarul privat Bumbu Cristian, împuternicindu-l pe acesta cu dreptul să înstrăineze 5% din cota parte a capitalului statutar deținut de către el la ÎM „NCU și Co” SRL pe numele surorii lui Sochirca Iurie - Sochirca Stela la prețul de 240.000 lei și a apartamentului nr.18, ce aparținea cu drept de proprietate, situat în mun.Chișinău, bd.Moscovei 16. Ulterior, în aceiași zi, aproximativ la ora 18.00, pentru a-și duce pînă la capăt intențiile sale criminale, Sochirca Iurie împreună cu Șoltoianu Ivan, cetățenii Ucrainei Gorodyskyy Oleg, Hryshchenko Mykola, Jovtobriuh Serghei și alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, de asemenea la propunerea lui Sochirca Iurie, s-au deplasat la oficiul ÎM „NCU și Co” SRL din mun.Chișinău, str.Albișoara 84/6, unde Calaraș Ghenadie, fiind sub influența amenințărilor a fost impus de către persoanele nominalizate să semneze procesul-verbal al adunării fondatorilor ÎM „NCU și Co” SRL datat cu data de 08.07.2008, prin care îi vinde lui Sochirca Stela 5% din cota parte din capitalul statutar ce aparține, astfel fiindu-i pricinuită o pagubă materială în sumă de 240000 lei, ceea ce constituie proporții deosebit de mari.

Ca consecință a acțiunilor ilegale, la 22 iulie 2008, în temeiul procesului-verbal al adunării ÎM „NCU și Co” SRL, la care a participat deja și Sochirca Stela ca deținător a 5% din cota parte a capitalului statutar al întreprinderii sus menționate, beneficiind de faptul că Calaraș Ghenadie nu mai deținea deja 51% din capitalul statutar, s-a decis eliberarea lui din funcția de director și desemnarea noului administrator - Sochirca Iurie, îndepărtîndu-l în așa mod de la conducerea agentului economic.

Tot Șoltoianu Ivan, la 19 septembrie 2011, aproximativ la ora 12.00, aflându-se la terasa cafenelei „Galaxy” din str.31 August 1989, nr.117/1, mun.Chișinău, în urma unor relații ostile spontan apărute cu Stratulat Ion, din intenție directă, urmărind scopul omorului acestuia, a scos arma de foc de model „TT” cu nr.H 31780 pe care o deținea legal asupra sa și a efectuat trei împușcături în direcția ultimului, în rezultatul cărora Stratulat Ion a decedat pe loc. Imediat Șoltoianu Ivan a părăsit locul infracțiunii, fugind într-o direcție necunoscută. Conform raportului de expertiză medico-legală nr.1731 din 07.10.2011, s-a constatat că moartea lui Stratulat Ion a survenit în rezultatul leziunilor prin armă de foc cu glonte, cu lezarea organelor interne. La examinarea medico-legală s-au depistat: leziune prin armă de foc cu glonte penetrantă oarbă a capului cu lezarea pielii, osului maxilar, limbii, mușchilor perei vertebrale la nivelul C5, mușchilor suprascapulari, cu finalizare oarbă în țesuturile moi a spatelui; leziuni prin armă de foc cu glonte a toracelui, penetrantă, transfixiantă; plagă penetrantă, transfixiantă prin armă de foc cu glonte a umărului drept, care au fost produse intravital, într-o perioadă scurtă de timp, la trageri din armă de foc prin glonte și se califică ca vătămări corporale grave, ce au dus nemijlocit la deces.

Tot el, în circumstanțe necunoscute, în perioadă de timp necunoscută, a obținut un pistol-mitralieră de model „AK MC-74 Y” calibrul 5,45 mm, cu încărcător, un revolver de model „SMIT & Wesun”, un amortizator pentru armă de foc și mai multe cartușe de diferit calibru, pe care, în lipsa unei autorizații corespunzătoare, din intenție directă, le-a păstrat în garajul din str.Trandafirilor 15, mun.Chișinău, de care s-a folosit până la 19.09.2011, aproximativ la ora 20.30, când în rezultatul percheziției efectuate de către colaboratorii de poliție au fost depistate și ridicate. Conform raportului de expertiză nr.3268, 3269 din 22.09.2011, s-a stabilit că pistolul-mitralieră se referă la categoria armelor de foc militare de luptă și este în stare de funcționare; revolverul este confecționat artizanal și este util pentru trageri; tubul cilindric este un amortizator pentru reducerea zgomotului și flăcării produse de împușcătură; 30 cartușe și 7 cartușe calibrul 5,45 mm se referă la muniții și sînt utile pentru trageri.

3. Nefiind de acord cu sentința au contestat-o cu apel partea vătămată Gh.Calaraș și avocatul V.Tatarciuc în numele acesteia, avocații P.Ursu și M.Conțescu în numele inculpatului I.Șoltoianu și avocatul A.Istrate în numele inculpatului Iu.Sochirca, prin care au solicitat:

- avocatul V.Tatarciuc în numele părții vătămate și partea vătămată Gh.Calaraș, repunerea în termen a apelului din motiv că nu a participat la pronunțarea sentinței și a primit copia acesteia cu întârziere, casarea parțială a sentinței în privința lui Iu.Sochirca în partea stabilirii pedepsei, considerînd-o prea blîndă, la aplicarea căreia instanța nu a ținut cont de prevederile art.75 Cod penal și de persoana infractorului, considerînd că doar o pedeapsă mai aspră va duce la atingerea scopului pedepsei penale, și admiterea integrală a acțiunii civile în mărimea solicitată, care a fost confirmată prin probele materiale prezentate în instanță;

- avocatul A.Istrate în numele inculpatului Iu.Sochirca, casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărîri de achitare, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, invocînd că instanța incorect l-a condamnat pe inculpat în baza art.42 alin.(3), 189 alin.(6) Cod penal, deși în acțiunile lui lipsește latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii incriminate, nefiind administrate și prezentate careva probe certe ce ar fi confirmat faptul că anume Iu.Sochirca ar fi elaborat careva plan criminal, ar fi organizat și acționat întru a-l șantaja pe Gh.Calaraș pentru ca acesta să înstrăineze 5% din cota parte din capitalul statutar deținut în ÎM „NCU și Co” SRL, sau să aplice careva lovituri acestuia, sau să între în posesia a careva sume de bani din presupusa sumă de 240000 lei; - instanța incorect a pus la baza vinovăției declarațiile părții vătămate, precum că anume Iu.Sochirca a elaborat planul criminal bine chibzuit, prin care dînsul a fost amenințat cu arma de foc, maltratat fizic și impus să înstrăineze 5% din cota sa parte din capitalul statutar al întreprinderii, pe cînd nici una din aceste circumstanțe nu și-a găsit confirmare în instanța de judecată, din care motiv instanța urma a aprecia critic aceste declarații; - instanța a lăsat fără apreciere faptul că în cererea inițială și în lîmuririle sale partea

vătămată nu a indicat la Iu.Sochirca că ar fi complice la această maltratare s-au că ar fi întreprins în privința sa careva acțiuni de șantaj, precum nu a indicat nici faptul că a fost amenințat cu arma de foc de către Iu.Șoltoianu; - instanța nu a dat apreciere nici faptului că partea vătămată s-a adresat la spital după expirarea a 6 zile de la pretinsul moment al aplicării violenței, iar prin raportul de expertiză medico-legală nu s-a confirmat cauzarea leziunilor corporale de gravitate medie; -instanța la baza vinovăției a reținut raportul de expertiză medico-legală nr.3461 din 14.07.2008, fără a da apreciere rapoartelor de expertiză medico-legale în comisie, prin care s-a negat constatarea cărorva facturi ale coastelor și mandibulei la partea vătămată; - instanța nu a indicat prin care probe se confirmă faptul că inculpatul a intrat în posesia a cărorva bunuri, de rînd ce beneficiar al cotei părți sociale din capitalul statutar este S.Sochirca, iar contractul de vânzare-cumpărare, cît și modificările introduce în Registrul prin Decizia Camerei înregistrării de Stat din 16.07.2008 sînt valabile, nefiind contestate de partea vătămată; - instanța nu a specificat care anume acțiuni ale inculpatului urmează a fi calificate drept șantaj, care sînt mijloacele și modul de săvîrșire a infracțiunii, prin ce s-a realizat latura obiectivă a infracțiunii, pe cînd inculpatul nu a purtat discuții sau înaintat careva cereri față de Gh.Calaraș referitor la înstrăinarea a 5% din cota parte socială a capitalului statutar, nefiind dovedită intenția directă de a intra în posesia bunului; - înregistrările video de la fața locului, nu conțin careva acțiuni ce ar putea fi calificate ca violență cu implicarea nemijlocită a lui Iu.Sochirca, iar la fața locului nu au fost depistate careva urme de sînge sau alte urme caracteristice unei lupte sau maltratare; -instanța nu a dat apreciere proceselor-verbale de percheziție efectuate la domiciliul lui Iu.Sochirca, în urma cărorva nu s-au depistat careva urme sau obiecte drept rezultat al șantajului, precum și careva elemente care ar demonstra organizarea de către acesta a unui plan criminal bine determinat; - instanța a lăsat fără apreciere interceptările convorbirilor telefonice efectuate între M.Hryshchenko, O.Gorodyskyy și S.Sochirca cu partea vătămată, cu privire la infracțiunea de șantaj ce i-a fost incriminată; - instanța nu a ținut cont de faptul că de către organul de urmărire penală au fost comise un șir de încălcări procedurale ce atrag nulitatea actelor procesuale, și anume în privința lui Iu.Sochirca nu a fost pornită cauza penală în conformitate cu prevederile art.255, 274 Cod de procedură penală, deși procesul penal a fost intentat în baza art.352 alin.(3) Cod penal, lipsind ordonanța prin care i s-ar fi incriminat comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(3) și 189 alin.(6) Cod penal; - au fost încălcate prevederile art.63 alin.(3) Cod de procedură penală, deoarece ca bănuît Iu.Sochirca a fost recunoscut la 05.09.2008, iar ca învinuit la 04.09.2009, după 1 an de zile; - instanța nu a ținut cont că sînt afectate de nulitate acțiunile de urmărire penală, și anume sesizarea organului de urmărire penală de către Gh.Calaraș și procesele-verbale de ridicare a actelor de la acesta, din motiv că lipsește semnătura ultimului pe aceste acte, de interogare a părții vătămate din 09.11.2008, de confruntare dintre Iu.Sochirca și Gh.Calaraș, pe motiv că ultimul este vorbitor de limbă rusă și nu a fost asigurat cu translator; - a fost încălcată competența materială și teritorială, ceea ce duce la nulitatea actelor procesuale, Judecătoria Buiucani nefiind competentă să judece cauza penală, deoarece infracțiunea incriminată inculpatului se presupune a fi începută în s.Botanica, dar consumată în s.Centru, mun.Chișinău, astfel cauza urma a fi examinată de Judecătoriei Centru, mun.Chișinău; -atît organul de urmărire penală, cît și instanța nu a ținut cont de faptul că urmărirea penală a fost pornită la 14.08.2008 pentru presupusele acțiuni săvîrșite de Iu.Sochirca la 09.07.2008, procurorul i-a înaintat învinuirea în baza art.189 alin.(6) Cod penal, prin care i-a incriminat inculpatului și cerința de a-i transmite bunurile proprietarului ori dreptul asupra acestora amenințînd cu violența persoana, rudele sau apropiații acestora, săvîrșit de mai multe persoane, prin amenințarea cu moartea, cu aplicarea armei, componentă de infracțiune care la data de 09.07.2008 nu era prevăzută de legea penală, fiind introdusă prin Legea nr.277-XVI din 18.12.2008, prin ce a înrăutățit situația inculpatului;

- avocatul M.Conțescu și P.Ursu în numele inculpatului I.Șoltoianu, casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărîri de achitare:

- pe învinuirea adusă în baza art.189 alin.(6) Cod penal, pe motivul că există circumstanțe care exclud sau, după caz, condiționează excluderea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală, ori aplicarea unei pedepse prin prisma art.79, 90 Cod penal, cu respingerea acțiunii civile;

- pe învinuirea adusă în baza art.290 alin.(1) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

- pe învinuirea adusă în baza art.145 alin.(1) Cod penal, sau reîncadrarea faptei inculpatului din prevederile art.145 alin.(1) în cele ale art.146 Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare cu limitarea la termenul deja ispășit;

În susținerea argumentelor sale partea apărării pe învinuirea adusă în baza art.189 alin.(6) Cod penal, consideră că instanța a ieșit din limitele învinuirii formulate lui I.Șoltoianu, deoarece descriind fapta de șantaj a constatat că acesta a aplicat părții vătămate, lovituri cuzîndu-i leziuni corporale medii, pe cînd în actul de învinuire în sarcina acestuia nu a fost reținut acest semn calificativ, iar lipsa acestuia, care reprezintă pretinse acțiuni de șantaj din partea lui I.Șoltoianu, denotă și lipsa învinuirii aduse în comiterea infracțiunii de șantaj;

- instanța pe învinuirea de șantaj urma a înceta procesul penal, deoarece sînt prezente circumstanțe ce exclud sau condiționează încetarea procesului penal, fiindcă nu au fost respectate prevederile art.63 Cod de procedură penală, cauza penală a fost pornită la 14.08.2008 în temeiul art.352 Cod penal, la 28.10.2008 aceasta a fost conexată cu cauza penală în temeiul art.195 alin.2 Cod penal, I.Șoltoianu a fost recunoscut în calitate de bănuț la 09.10.2008, însă în calitate de învinuit acesta a fost recunoscut cu depășirea termenului de 3 luni, ceea ce duce la nulitatea ordonanței de punere sub învinuire, în conformitate cu art.63 alin.(2) pct.3), art.251 Cod de procedură penală; procesul penal la fel urmează a fi încetat și din motivul existenței unei hotărîri de neîncepere a urmăririi penale;

- instanța recunoscîndu-l vinovat în baza art.42 alin.(2), 189 alin.(6) Cod penal, eronat a aplicat și a interpretat prevederile normei date, precum că I.Șoltoianu a participat în calitate de autor al infracțiunii de șantaj, lăsînd fără apreciere declarațiile părții vătămate, care a declarat că pe inculpat l-a văzut prima dată la hotelul "Royal Club" la 09.07.2008, că acesta i-a aplicat lovituri fracturîndu-i mandibula, însă prin radiograma craniului careva fracturi la partea vătămată nu au fost depistate;

- instanța făcînd referire la probele ce confirmă vinovăția lui I.Șoltoianu în comiterea infracțiunii de șantaj, și anume la procesele-verbale de ridicare și examinare a înregistrărilor video, a denaturat proba dată, deoarece din înregistrările date nu rezultă că ar fi participat cetățenii Ucrainei M.Hryshchenko, O.Gorodyskyy și I.Șoltoianu, acestea nici nu au fost prezentate instanței și nici nu există;

- procesul-verbal de examinare a registrului internării și refuzării la spitalizare din 17.07-22.07.2008, unde Gh.Calaraș s-a adresat pe faptul maltratării pentru acordarea ajutorului medical, nu confirmă vinovăția lui I.Șoltoianu, fiindcă în acea perioadă partea vătămată a fost maltrată la terasa unui bar aflat în s.Botanica de 2 persoane neidentificate, fapt confirmat de paznicul acestui bar;

- actul de revizie din 04.02.2009, prin care s-a stabilit lipsa mijloacelor bănești în sumă de 1185467,62 lei, iar la 01.10.2008 lipsa sumei de 25215 lei, instanța incorect l-a interpretat ca probă în confirmarea vinovăției lui I.Șoltoianu de șantaj, deoarece lipsa mijloacelor financiare la întreprindere nu s-a datorat unor acțiuni de șantaj din partea inculpatului;

- instanța a lăsat fără apreciere declarațiile lui I.Șoltoianu, din care rezultă că dînsul i-a făcut o propunere lui Gh.Calaraș, prin care dînsul urma să se achite cu partenerii ucraineni, iar acesta să-i acorde o recompensă sub formă de dobîndă, iar cota-parte din capitalul social, partea vătămată a cedat-o din cauza că a comis o fraudă în detrimentul partenerilor săi de afaceri, fapt constatat prin actul de revizie din 04.02.2009 și 01.10.2008;

- instanța incorect a reținut că infracțiunea de șantaj comisă de inculpat este una deosebit de gravă, deoarece reținînd modificările ce au avut loc pînă la data pronunțării

hotărîrii, și anume cele în vigoare din 24.05.2009, conform art.16 Cod penal, infracțiunea de șantaj se consideră una gravă, ceea ce constituie agravarea situației persoanei la capitolul calificării infracțiunii și aplicării eventualei pedepse penale;

- pe învinuirea adusă în baza art.290 alin.(1) Cod penal, instanța nu a dat apreciere faptului că învinuirea adusă inculpatului nu este una clară și concretă, deoarece infracțiunea dată face parte din categoria celor de blanșetă, iar în actul de învinuire, partea acuzării nu a descris normele legale ce reglementează modalitatea și condițiile de autorizare respectivă a păstrării armelor și munițiilor reținute în Legea nr.563-XV din 19.10.2001 cu privire la arme, precum și Hotărîrea Guvernului cu privire la comercializarea, achiziționarea, păstrarea, portul și transportarea armelor individuale și munițiilor aferente, pentru a putea stabili modalitatea prin care a fost realizată latura obiectivă a infracțiunii incriminate;

- instanța a reținut fapta constatată așa cum a fost descrisă în rechizitoriu, precum că I.Șoltoianu a obținut armele și munițiile în circumstanțe și perioade de timp necunoscute, iar la calificarea faptei a reținut doar păstrarea lor fără autorizația respectivă, fără a indica dacă obținerea lor s-a făcut legal sau ilegal;

- instanța pe acest capăt de acuzare a lăsat fără apreciere declarațiile martorului S.Sochirca, care a declarat că geanta cu armament depistată în garajul lui I.Șoltoianu nu i-a aparținut acestuia, dar a fost adusă la păstrare de către un bărbat cu mulți ani în urmă pentru a nu o purta cu sine în Transnistria, care i-a comunicat că în geantă sînt scule de pescuit fapt ce se confirmă și prin stenograma convorbirilor telefonice dintre inculpat și soția sa, astfel că pe acest capăt de acuzare lipsesc probe ce ar indica că inculpatului îi era cunoscut că în garajul său sînt păstrate arme;

- pe învinuirea adusă lui I.Șoltoianu în baza art.145 alin.(1) Cod penal, instanța incorect l-a recunoscut vinovat pentru omor intenționat, deoarece la momentul comiterii infracțiunii inculpatul s-a aflat în legitimă apărare combinată cu stare de afect, ceea ce exclude caracterul penal al faptei, și prin urmare acțiunile lui urmau a fi corect încadrate în baza art.146 Cod penal, deoarece inițiatorul conflictului a fost I.Stratulat, care a întins mîna spre arma din teacă, iar inculpatul aflîndu-se într-un pericol real și iminent, a scos pistolul pe care-l avea la sine și a efectuat cîteva împușcături, astfel că inculpatul s-a aflat în legitimă apărare;

- instanța lăsat fără apreciere faptul că inculpatul a comis fapta în stare de afect, deoarece intenția de a săvîrși omorul a survenit în mod subit, spontan, într-un timp foarte scurt și pe neașteptate, care a avut loc din cauza actelor ilegale și imorale ale vicitimei;

- instanța a nu a ținut cont că în urma numirii expertizei psihiatrico-psihologică, experții psihiatri au refuzat să examineze problema afectului, motivînd că aceasta ține de competența psihologului, care în spitalul clinic de psihiatrie lipsește, astfel că versiunea părții apărării referitor la aflarea lui I.Șoltoianu în stare de afect a rămas fără examinare, prin ce inculpatul a fost privat de posibilitatea apărării pentru a i se putea încadra acțiunile în baza art.146 Cod penal;

- instanța nu a dat apreciere nici cum declarațiilor specialistului, psihologului medical M.Plăcintă, care a confirmat că în momentul comiterii omorului I.Șoltoianu a avut o reacție afectivă puternică, cu control slab al impulsurilor, ceea ce corespunde semnificației stării de afect, fiindcă acțiunile lui I.Stratulat au fost percepute de el drept o agresiune și pericol real, amenințare directă, ce a condus la declanșarea mecanismelor de apărare, avînd la bază reamintirile psihotraumatice afective trăite în acel moment cînd inculpatul a înțeles că nu va reuși să se apere și demonstrează că inculpatul a acționat în stare de afect.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iulie 2015, a fost repus în termen apelul declarat de partea vătămată Gh.Calaraș și avocatul V.Tatarciuc, ca fiind depus cu întîrziere din motive întemeiate și totodată au fost respinse apelurile declarate de partea vătămată Gh.Calaraș și avocatul acestuia V.Tatarciuc, de avocații M.Conțescu și P.Ursu în numele inculpatului I.Șoltoianu și avocatul A.Istrate în numele inculpatului Iu.Sochirca, ca nefondate.

La adoptarea soluției date, instanța de apel, verificînd legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, a constatat că starea de fapt reținută în sarcina inculpaților – I.Șoltoianu de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.42 alin.(2), 189 alin.(6), art.145 alin.(1) și art.290 alin.(1) Cod penal și Iu.Sochirca de comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2), 189 alin.(6) Cod penal de către prima instanță și expusă conform prevederilor legii în sentința atacată a fost pe deplin probată la judecarea cauzei, prin următoarele probe, și anume parțial prin declarațiile inculpaților Iu.Sochirca, I.Șoltoianu, a părții vătămate Gh.Calaraș, a succesorului legal al părții vătămate E.Stratulat, a martorilor I.Cerga, S.Doia, A.Niculina, D.Scerbatiuc, I.Gorodețcaia, Ig.Lupoi, O.Zănoagă, C.Bumbu, D.Sîrbu, D.Solonenco, Gh.Vechiu, A.Zaharov, M.Cibotaru, Ig.Sarev, S.Sochirca, precum și prin probele materiale - procesele-verbale de efectuare a prezentării spre recunoaștere a persoanei din 09.10.2008, de ridicare și examinare a înregistrărilor video cu discuțiile dintre Gh.Calaraș și cetățenii Ucrainei M.Hryshchenko, O.Gorodyskyy și I.Cerga, I.Șoltoianu, de ridicare a sumei de bani de la I.Cerga în mărime de 25000 dolari SUA, de ridicare de la Gh.Calaraș a unui CD cu înregistrări audio și video ale unor circumstanțe în care a fost comisă infracțiunea în cauză, de examinare a registrului internării și refuzării la spitalizare de la 17.07-22.07-2008, raportul de examinare medico-legală nr.3461 din 14.07.2008, raportul de expertiză nr.2703/D din 21.10.2008, actul de revizie din 04.02.2009, răspunsul nr.503 din 26.03.2009 parvenit în adresa organului de urmărire penală de la Centrul Virtual Național SECI/GUAM, procesul-verbal de cercetare la fața locului, de recunoaștere a persoanei după fotografie din 19.09.2011, de stenografiere a discuțiilor telefonice, de percheziție, rapoartele de expertiză nr.3234 din 19.09.2011, nr.3268, 3269 din 22.09.2011, nr.3335, 3336 din 03.10.2011, nr.1731 din 07.10.2011, înregistrările audio cu discuțiile dintre Gh.Calaraș și I.Șoltoianu.

Probele date, care sînt detaliat și argumentat descrise în decizia instanței de apel corect au fost apreciate, cu respectarea prevederilor art.101 Cod de procedură penală și dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului I.Șoltoianu în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.42,189 alin.(6), art.145 alin.(1), art.290 alin.(1) Cod penal la fel, cu certitudine a fost constatată și vinovăția inculpatului Iu.Sochirca în comiterea infracțiunii prevăzute de art.42,189 alin.(6) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a considerat că apelul declarat de avocatul A.Istrate în numele inculpatului Iu.Sochirca cu referire la faptul că ultimul nu a comis organizarea infracțiunii prevăzute de art.189 alin.(6) Cod penal, este nefondat, fiindcă această poziție de nevinovăție este combătută prin probe administrate în cauză, pe care instanța le-a găsit veridice, concludente și pertinente, și anume declarațiile martorilor, a părții vătămate Gh.Calaraș care a ajuns la situația de conflict cu cetățenii străini M.Hryshchenko, O.Gorodyskyy și Iu.Sochirca fiind cunoscut cu aceștia din urmă, a servit drept temei pentru încercarea de al deposea ilegal pe Gh.Calaraș de mijloace bănești și sub pretextul dat a organizat și realizat împreună cu cetățenii străini și I.Șoltoianu cerința achitării de a transmite sume de bani în proporții deosebit de mari și de a înstrăina 5% din cota parte din capitalul statutar al ÎM „NCU și Co” SRL ce constituie suma de 240 000 lei pe numele surorii lui Iu.Sochirca - S.Sochirca, în final determinînd scopul șantajului.

La fel, instanța a conchis că organizarea comiterii șantajului de către Iu.Sochirca și finalizarea acțiunilor infracționale au fost duse la sfîrșit la 09.07.2008, cînd Gh.Calaraș a fost impus sub amenințare să semneze în aceiași zi procesul-verbal al adunării fondatorilor întocmit cu data de 08.07.2008, prin care ultimul a înstrăinat lui S.Sochirca 5% din cota parte din capitalul statutar, cota echivalentă cu suma de 240000 lei, ce consituie proporții deosebit de mari a daunei materiale, fapt ce este confirmat și prin declarațiile notarului C.Bumbu, a martorului S.Sochirca, care au declarat că procurile au fost întocmite la biroul notarial privat “Bumbu Cristian” din str.Pușkin 22, mun.Chișinău, unde s-a prezentat Iu.Sochirca, Gh.Calaraș și două persoane necunoscute, în legătură cu implicarea surorii sale S.Sochirca în calitate de

cumpărător a acțiunilor de 5% , și semnare a procurilor de înstrăinare a cotei părți, dar care de facto nu a participat la întocmirea așa-zisei tranzacții, precum și a martorului N.Popovici, din care rezultă că la data de 09.07.2008, la oficiul întreprinderii s-au prezentat Iu.Sochirca, Gh.Calaraș și I.Cerga, care a luat loc la calculatorul său și a tapat procesul-verbal al adunării generale din 08.07.2008, în care s-a indicat că au participat Gh.Calaraș, M.Hryshchenko, O.Gorodysky și S.Sochirca, pe când ședința adunării generale a întreprinderii nu a vut loc. După ce persoanele date au plecat dînsa a intrat cu Ig.Lupoî în cabinetului lui Gh.Calaraș, care le-a comunicat că a fost bătut de I.Șoltoianu, pentru bani, după care a fost dus la notar unde îl aștepta M.Hryshchenko și Iu.Sochircă, procesele-verbale de confruntare între martorul N.Popovici și I.Cerga, N.Popovici și S.Sochircă, răspunsul nr.503 din 26.03.2009 de la Centrul Virtual Național SECI/GUAM, prin care se confirmă faptul că O.Gorodysky a traversat frontiera Ucrainei intrînd pe teritoriul R.Moldova la 08.07.2008, ceea ce infirmă faptul participării acestuia la adunarea fondatorilor din 08.07.2008.

De asemenea, instanța de apel a respins argumentele invocate de avocat cu referire la acțiunile de urmărire penală care sînt afectate de nulitate, considerînd că toate aceste acțiuni au fost efectuate cu respectarea legislației procesual penale, în sensul dat instanța a reținut și prevederile art.251 alin.(2), (4) Cod de procedură penală, fiindcă la finisarea urmării penale, cît și în instanța de fond atît apărătorul, cît și inculpatul nu au invocat careva temeieri prin care ar fi solicitat declararea nulității probelor.

Neîntemeiat, instanța a considerat și argumentul invocat cu privire la încălcarea competenței teritoriale, deoarece reținînd prevederile art.40 alin.(2), 42 alin.(4) Cod de procedură penală, Judecătoria Buiucani, mun.Chișinău a fost competentă să judece cauza, fiindcă infracțiunea de omor a fost sărșită de I.Șoltoianu în mun.Chișinău, str.31 august 1989, care se află în dislocarea teritorială a acestui sector.

Instanța a respins ca declarative și nefondate motivele invocate de avocații M.Conțeșcu și P.Ursu în numele inculpatului I.Șoltoianu, precum că acesta nu a comis acțiuni de șantaj, poziția dată fiind combătută prin declarațiile părții vătămate Gh.Calaraș din care rezultă că inculpatul, în hotel la amenințat cu răfuiala fizică în prezența altor persoane și cu susținerea acestora, precum și cu amenințarea cu pistolul, aplicarea de lovituri cu cauzarea vătămarilor corporale confirmate prin rapoartele de expertiză medico-legale nr.3461 din 14.07.2008, nr.2703/D din 21.10.2008, înregistrarea audio a discuțiilor dintre I.Șoltoianu și Gh.Calaraș, declarațiile martorilor, actul de înstrăinare a acțiunilor, înregistrările audio și alte probe suplimentare prezentate de acuzatorul de stat, care au fost cercetate în instanța de apel, în baza cărora instanța a ajuns la concluzia de vinovăție a inculpaților.

Respins de instanță au fost și motivele invocate de apelanți, precum că nu a fost dovedită vinovăția inculpatului nici pentru păstrarea armelor, pentru care I.Șoltoianu a fost găsit vinovat, pe cînd vina acestuia s-a dovedit din stenografierea discuțiilor telefonice între I.Șoltoianu și soția acestuia I.Șoltoianu, iar poziția apărării că dînsul nu a cunoscut despre depozitarea și păstrarea în garajul ce-i aparține cu drept de proprietate a armelor și munițiilor, vine în contradicere cu procesul-verbal de percheziție din 19.09.2011, raportul de examinare a obiectelor depistate, prin care s-a stabilit că armele erau puse în ziare editate în anul 2010, și nicidecum nu puteau fi aduse în anul 2007 cum a declarat martorul S.Sochirca.

Instanța a respins și poziția apărării pe infracțiunea de omor intenționat, de care a fost găsit vinovat I.Șoltoianu, precum că dînsul în momentul comiterii infracțiunii s-ar fi aflat în stare de legitimă apărare combinată cu starea de afect, ceea ce conform art.36 Cod penal exclude caracterul penal al faptei, fiindcă întra-devăr între părți a avut loc o situație de conflict, însă nu există teme de a considera că acțiunile lui I.Șoltoianu au fost generate de o stare de afect, de rînd ce ultimul a discutat cu victima mult timp și în prezența mai multor persoane, iar la fața locului, cu toate că I.Stratulat a avut asupra sa armă, aceasta era păstrată în teacă de la brîu la care era închisă arma și aceasta se afla sub haină, de unde rezultă că victima nici nu a încercat să utilizeze arma.

Totalitatea circumstanțelor probate arată direct la comiterea omorului intenționat, deoarece din partea victimei nu s-a constatat careva acte de violență sau insulte grave, ori alte acte ilegale sau imorale în adresa inculpatului, de rînd ce și raportul de expertiză psihiatrică medico-legală nu a confirmat la momentul comiterii infracțiunii starea de afect a lui I.Șoltoianu, ce denotă faptul că inculpatul a acționat cu intenție directă, părăsind locul infracțiunii, iar poziția psihologului, instanța a considerat de a o respinge, deoarece nu coroborează cu circumstanțele reținute în cauză.

La fel, instanța a conchis că starea de afect a inculpatului se respinge însuși prin raportul de expertiză nr.1731 din 07.10.2011, procesul-verbal de cercetare la fața locului, prin care s-a constatat că victimei i-au fost cauzate vătămări corporale grave și reieșind din caracterul leziunilor balistice și direcțiile canalelor plăgilor produse prin armă de foc, prin glonț, rezultă că victima se afla în poziție ortostatică față de arma de foc, iar tragerile din armă au fost efectuate preponderent de la dreapta la stînga, de sus în jos. Iar prin raportul de expertiză psihiatrico-psihologică legală staționară din 18.10.2013, inculpatul a fost recunoscut responsabil, nefiind constată starea emoțională-explozivă a acestuia, precum și prin faptul că I.Șoltoianu avea posibilitatea de a pleca de la fața locului, dar nu a părăsit locul încercînd a impune lui I.Stratulat anumite condiții de a se conforma situației de la SA „Elat”, la care primind răspuns negativ a decis lichidarea fizică a acestuia. Astfel, instanța a conchis că inculpatul I.Șoltoianu a acționat cu discernămînt la momentul comiterii omorului, lipsind temeiul prin care acțiunile lui urmau a fi reîncadrate din prevederile art.145 alin.(1) Cod penal în cele ale art.146 Cod penal.

Cu referire la apelul avocatului V.Tatarciuc declarat în numele părții vătămate Gh.Calaraș și partea vătămată, prin care s-a solicitat de a-i fi aplicată o pedeapsă mai aspră inculpatului Iu.Sochirca, instanța de apel a considerat că motivele invocate nu sînt întemeiate, deoarece în cazul din speță nu se impune necesitatea aplicării unei pedepse mai severe decît cea fixată de prima instanță, dat fiind că au fost respectate criteriile generale de individualizare a pedepsei, la care au fost luate în considerație toate circumstanțele concrete, gravitatea infracțiunii comise, motivul și scopul, persoana vinovatului, precum și consecințele survenite.

Referitor la cerințele expuse de apelanți cu privire la latura civilă, prin care aceștia au solicitat admiterea integrală a acțiunii civile, instanța de apel le-a considerat nefondate, deoarece partea vătămată Gh.Calaraș înaintînd în instanță acțiunea civilă nu a concretizat sumele prejudiciului moral și material cauzat, ci doar a făcut referire la valoarea de 5% din acțiunile ÎM „NCU și Co” SRL, care în raport cu valoarea la 09.07.2008 este diferită. În anumite situații Gh.Calaraș indică la suma de 20.000 euro, pe cînd în alte cazuri face trimitere la suma de 25.000 dolari SUA, fapt ce prezintă anumite neclarități și sub echivalentul pretențiilor în raport cu valuta națională, astfel că prima instanță corect, a admis în principiu acțiunea civilă, dispunînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Cît privește pedeapsa stabilită inculpaților, instanța de apel a conchis că aceasta corespunde principiului, scopului și criteriilor individualizării răspunderii și pedepsei penale prevăzute de art.7 art.61, 75 Cod penal, care a fost stabilită în limitele sancțiunilor prevăzute de normele penale pentru care inculpații au fost condamnați, sub formă de închisoare, ținîndu-se cont de toate circumstanțele cauzei, că infracțiunile sînt deosebit de grave, comise împotriva persoanei, de pericolul social al infracțiunilor săvîrșite și de persoana inculpaților, considerînd totodată că scopul educativ și preventiv al pedepsei stabilite în privința acestora nu poate fi atins decît prin executarea pedepsei cu închisoarea.

5. Împotriva hotărîrilor judecătorești au declarat recursuri ordinare partea vătămată Gh.Calaraș și avocatul acestuia V.Tatarciuc, avocatul A.Istrate în numele inculpatului Iu.Sochirca și inculpatul, avocatul P.Ursu în numele inculpatului I.Șoltoianu și inculpatul, care solicită:

- partea vătămată Gh.Calaraș și avocatul acestuia V.Tatarciuc, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, casarea parțială a acestora atât în partea stabilirii pedepsei inculpatului Iu.Sochirca, cât și în latura civilă, pe motiv că instanțele de fond corect au stabilit circumstanțele de fapt ale cauzei și just au încadrat acțiunile acestuia, însă în partea stabilirii pedepsei nu au ținut cont în deplină măsură de prevederile art.75 Cod penal, de persoana acestuia, în urma căreia i-au stabilit o pedeapsă prea blândă, ce nu va duce la echitatea pentru fapta comisă, cu admiterea integrală a acțiunii civile, care neîntemeiat a fost admisă în principiu, pe când aceasta este una certă și careva dubii în privința acesteia nu sînt;

- avocatul A.Istrate în numele inculpatului și inculpatul Iu.Sochirca, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, casarea acestora cu pronunțarea unei hotărîri de achitare, pe motivul lipsei faptei infracționale, instanța de apel nu a verificat probele prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, astfel a examinat cauza nerespectînd procedura prevăzută de art.414, 417 Cod de procedură penală, nepronunțîndu-se asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar hotărîrea instanței nu cuprinde motivele de fapt și de drept pe care și-a întemeiat soluția, prin urmare a dat o concluzie greșită acțiunilor inculpatului, fără a face o analiză juridică amplă și adecvată probelor care au stat la baza învinuirii aduse pentru șantaj; instanța deși în confirmarea vinovăției inculpatului a făcut trimitere la declarațiile martorilor S.Doia, A.Niculin, I.Gorodețcaia, însă nu a apreciat declarațiile acestor martori, prin care dimpotrivă se infirmă nevinovăția inculpatului, fiindcă martorii în cauză au declarat că careva conflicte, bătăi între Gh.Calaraș și careva persoane nu a avut loc în incinta hotelului, sau că partea vătămată să fi fost bătut, în rest invocînd repetat aceleași motive ca și în apel descrise la pct.3 al prezentei decizii;

- avocatul P.Ursu în numele inculpatului și inculpatul Iu.Șoltoianu, casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei pe motiv că:

- pe învinuirea adusă inculpatului în baza art.145 alin.(1) Cod penal, invocînd prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 10), 11) Cod de procedură penală, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, deoarece la caz există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, pe care instanța de apel a negat-o nemotivat, contrar circumstanțelor cauzei, din care rezultă că dînsul și-a apărat viața proprie de un atac real, imediat, material și direct din partea lui I.Stratulat, care l-a amenințat cu lipsirea de viață, fapt confirmat prin declarațiile martorului D.Solonenco; instanța de apel deși a admis demersul apărării dispunînd la 11.11.2014 prin încheiere numirea unei expertize psihiatrico-psihologice suplimentare, însă pînă la urmă aceasta a rămas neexecutată și nici anulată; instanța de apel considerînd că prima instanță corect a individualizat pedeapsa și că aceasta corespunde principiului ei, nu a luat în considerație persoana sa în calitate de inculpat, adică toate ordinele și medaliile cu care a fost decorat, în coraport cu persoana victimei I.Stratulat, care a fost învinuit de comiterea mai multor infracțiuni de omor;

- pe învinuirea adusă în baza art.290 alin.(1) Cod penal, invocînd prevederile art.427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, fapta nu întrunește elementele infracțiunii incriminate, urmînd a fi achitat, deoarece instanța de apel incorect și-a întemeiat concluziile de vinovăție pe procesul-verbal de percheziție din 19.09.2011, din care rezultă că în garajul său a fost depistată o geantă în care erau arme și muniții, fiindcă simplul fapt al depistării armei de foc, nu poate constitui temei de condamnare în baza acestei norme penale, pînă nu va fi demonstrat că dînsul cunoștea despre existența armelor; instanța a lăsat fără apreciere declarațiile martorului S.Sochirca, care a confirmat că I.Șoltoianu a cunoscut doar că geanta a fost lăsată de către V.Pimenov și că în ea se aflau accesorii pentru pescuit și tocmai în 2010 acesta, făcînd curățenie în garaj, a depistat că în geantă se află armă de foc și muniții, dar nu l-a preîntîmpinat de faptul dat, și nu a luat în considerație că lipsesc amprente digitale pe aceste arme;

- pe învinuirea adusă în baza art.42 alin.(2), 189 alin.(6) Cod penal, invocînd prevederile art.427 alin.(1) pct.12) Cod de procedură penală, recurenții consideră că faptei săvîrșite i s-a

dat o încadrare juridică greșită, deoarece acțiunile de șantaj împotriva lui Gh.Calaraș nu s-au adevărat prin probe, care ar confirma faptul că inculpatul ar fi cerut prin constrângere sau amenințări de la partea vătămată careva bunuri patrimoniale ce nu-i aparțin, iar simpla circumstanță că cetățenii ucraineni au înaintat pretenții materiale față de Gh.Calaraș, cu care aveau deschisă o afacere în R.Moldova de la care solicitau datoria, nicidecum nu demonstrează că dînsul a comis un act de șantaj, chiar și în circumstanța că dînsul s-a aflat cu ei în hotel; instanța eronat a conchis că oferta soluționării unui litigiu apărut între cetățenii ucraineni și Gh.Calaraș, ce a parvenit din partea sa, a fost interpretată ca acțiuni de șantaj, pe cînd de facto dînsul i-a propus părții vătămate să-i achite datoria față de cetățenii ucraineni, ca ulterior Gh.Calaraș să se achite cu el eșalonat, nu l-a maltratat și nici nu a cerut ceva prin acțiuni de constrângere de la Gh.Calaraș, adică înstrăinarea a 5% din acțiunile ce aparțin la „NCU și Co” SRL, dar în final a solicitat doar stingerea datoriei, pe care dînsul a achitat-o cetățenilor ucraineni în locul lui, astfel și-a exercitat un drept legitim și în asemenea circumstanțe acțiunile lui urmau corect a fi încadrate în baza art.352 Cod penal, ori 335 Cod contravențional, drept samovolnicie; incorect instanța a constatat prin fapta stabilită că dînsul ar fi aplicat forța fizică față de Gh.Calaraș, de rînd ce la caz nu sînt înregistrări video sau careva alte probe, prin care s-ar fi confirmat faptul dat, iar prin declarațiile martorilor audiați nu s-a probat faptul că lipsa mijloacelor financiare la SRL „NCU și Co” s-ar datora unor acțiuni de șantaj din partea sa.

6. Judecînd recursurile ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținînd seama de opinia procurorului expusă în referință, prin care a solicitat respingerea recursurilor declarate de avocați și inculpați ca fiind neîntemeiate, Colegiul penal consideră că recursurile ordinare declarate de avocatul V.Tatarciuc în numele părții vătămate Gh.Calaraș și partea vătămată, de avocatul A.Istrate în numele inculpatului Iu.Sochirca și inculpat urmează a fi admise integral, iar a avocatului P.Ursu în numele inculpatului I.Șoltoianu și inculpat, urmează a fi admise parțial, doar în partea condamnării lui I.Șoltoianu în baza art.42 alin.(2), 189 alin.(6) Cod penal din următoarele considerente.

Cu referire la recursul avocatului P.Ursu în numele inculpatului și inculpatul I.Șoltoianu în partea condamnării de săvîrșirea infracțiunilor prevăzute de art.145 alin.(1) și art.290 alin.(1) Cod penal.

Potrivit textului recursului, ca temei de casare a hotărîrilor judecătorești pe aceste capete de acuzare, sînt invocate pct.6), 8), 10), 11) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrea instanței de apel conține o eroare de drept atunci cînd instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau aceasta nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărîre de condamnare pentru o altă faptă decît cea pentru care inculpatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blînde; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale și există o cauză de înlăturare a răspunderii penale.

Raportînd temeiurile invocate de autorii recursului la situația în cauză, Colegiul penal constată că acestea nu sînt aplicabile din punct de vedere al prezentei erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării în această parte a sentinței și deciziei instanței de apel.

După cum rezultă din conținutul recursului declarat de avocat și de inculpat, autorii acestuia nu sînt de acord cu condamnarea lui I.Șoltoianu pe episodul de comitere a omorului intenționat a unei persoane, considerînd că lipsesc probe certe ce ar confirma vinovăția acestuia în săvîrșirea infracțiunii imputate, pe motiv că există o cauză ce înlătură caracterul penal al faptei, prevăzută de art.36 Cod penal - legitima apărare, ori acțiunile lui urmau corect a fi încadrate în prevederile art.146 Cod penal - omorul săvîrșit în stare de afect.

La acest capitol, Colegiul constată că prima instanță, conform prevederilor art.314 Cod de procedură penală, judecînd cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, a audiat inculpatul, succesul legal al părții vătămate E.Stratulat, martorii

D.Sîrbu, D.Solonenco, Gh.Vechiu, M.Ciubotaru, Ig.Sarev, specialistul psiholog medical M.Plăcintă, precum a cercetat și actele cauzei, pe care apreciindu-le în mod obiectiv, au format convingerea instanței că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(1) Cod penal pe deplin a fost dovedită.

Instanța de apel, respectînd prevederile art.414 Cod de procedură penală, a supus unei verificări minuțioase toate probele administrate și a conchis asupra temeiniciei soluției pronunțate de prima instanță, expusă mai sus, deoarece argumentele apărării nu și-au găsit confirmare în ședința de judecată.

Din conținutul deciziei rezultă că această concluzie s-a tras avînd în vedere depozițiile succesoriului legal al părții vătămate E.Stratulat, a inculpatului I.Șoltoianu, a martorilor D.Sîrbu, D.Solonenco, Gh.Vechiu, M.Ciubotaru, Ig.Sarev, specialistului psiholog medical M.Plăcintă și actele cauzei: procesele-verbale de cercetare la fața locului din 19.09.2011, în care sînt descrise circumstanțele în care a fost depistat cadavrul lui I.Stratulat, amplasarea și poziția acestuia, de stenogarfiere a discuțiilor telefonice între I.Șoltoianu și soția sa I.Șoltoianu, din care rezultă că dînsul recunoaște că l-a ucis pe I.Stratulat, rapoartele de expertiză balistică nr.3234 din 19.09.2011, nr.3268 și 3269 din 22.09.2011, prin care s-a constatat că cele trei tuburi de cartuș ridicate de la fața locului, au fost trase din una și aceeași armă „TT” cu nr.„M 31780” ce aparține lui I.Șoltoianu, de expertiză medico-legală nr.1731 din 07.10.2011, prin care s-a stabilit că moartea lui I.Stratulat a survenit în urma leziunilor prin armă de foc cu glonte, probe care sînt descrise detaliat și argumentat în decizia instanței de apel și care nu trezesc careva dubii.

Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii imputate lui I.Șoltoianu, inclusiv vinovăția acestuia, după cum rezultă din sentința primei instanțe și decizia instanței de apel, care s-au pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-au motivat concluzia prin cumulul de probe pertinente, concludente și utile, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

Colegiul penal atestă că, conform art.27 și art.414 alin.(2) Cod de procedură penală, aprecierea probelor și circumstanțelor de fapt ale cauzei ține de competența instanțelor de fond și de apel. Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și s-o caseze, atunci cînd se constată comiterea unei erori de drept, însă va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărîrea judecătorească devenită definitivă.

Astfel, instanța de recurs constată că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelurilor pe acest capăt de învinuire, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Afirmațiile recurentului, precum că instanțele de judecată incorect au apreciat probele cauzei punîndu-le la baza sentinței de condamnare, nu pot fi reținute ca temei de admitere a recursului, deoarece, ca probe, acestea sînt adunate cu respectarea procedurii penale, verificate și apreciate de instanțe conform legislației în vigoare. Cu atît mai mult că, critica referitor la procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei și care deja a fost efectuată de două instanțe de judecată.

Colegiul reține, că fapta săvîrșită de inculpat întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de omor intenționat, prevăzut de art.145 alin.(1) Cod penal, dar nu cea de omor săvîrșit în stare de afect, prevăzută de art.146 Cod penal, precum indică recurenții.

În sensul dat, Colegiul penal reține că latura obiectivă a infracțiunii date are următoarea structură; fapta prejudiciabilă, exprimată în acțiunea sau inacțiunea de lipsire ilegală de viață a unei alte persoane; urmările prejudiciabile sub formă de moarte cerebrală a victimei; legătura cauzală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile și circumstanțele săvîrșirii infracțiunii în stare de afect ce este provocată de acte de violență sau de insulte grave ori alte acte ilegale sau imorale ale victimei.

Astfel drept cauze ale apariției stării de afect legiuitorul a stabilit patru acte ilegale și imorale ale victimei:

- acte de violență, prin care urmează de înțeles cauzarea unei altei persoane, intenționat și ilegal, a unui prejudiciu fizic, contrar voinței ei sau în pofida voinței acesteia;

- insulte grave, prin care se are în vedere cuvintele de ocară care adoptă de obicei o formă licențioasă, gesturi cinice, înjosirea cu intenție sau din imprudență a onoarei și demnității sub aspectul afectării sentimentelor naționale, religioase, sexuale, de rudenie;

- alte acte ilegale - fapte interzise de normele de drept, altele decât actele de violență și insultele grave, săvârșite cu intenție sau din imprudență, pe calea acțiunii sau a inacțiunii, ca samovolnicia, furtul, pungășia, refuzul achitării unei datorii etc.;

- alte acte imorale - faptele care contravin normelor morale dominante în societate, ca trădarea, infidelitatea, înșelarea, încălcarea unui jurământ etc..

Astfel că, de una singură starea de afect a făptuitorului, în lipsa unei legături cauzale care a condiționat-o, nu poate constitui temei de aplicare a art.146 Cod penal, fiindcă această stare de afect este stare psihică ce se caracterizează printr-o emoție intensă, de scurtă durată, legată de activitatea instinctivă și de reflexie necondiționate. Este o stare care nu depășește limitele normalității, fiind însoțită de modificări spontane (dar nu și psihotice) ale activității psihice. Starea de afect exprimă atitudinea subiectului infracțiunii nu în raport cu faptul săvârșirii de către el a infracțiunii, dar în raport cu comportamentul victimei, manifestat înainte de începerea infracțiunii.

Prin urmare, analizând materialul probator al cauzei și reținând declarațiile martorului D.Sîrbu din care reiese că I.Stratulat întâlnindu-se cu I.Șoltoianu s-au cuprins, au dat mâna și ultimul a luat loc la masa lor, aceștia discutau ceva, nu se certau, vorbeau calm, la un moment dat a auzit o bubuitură și a văzut cum I.Șoltoianu s-a sculat de la masă și a plecat, având în mână un pistol, iar când s-a întors spre I.Stratulat a văzut că acesta avea capul lăsat într-o parte, Colegiul penal constată că inculpatul I.Șoltoianu nu a comis fapta în stare de afect, deoarece acțiunile sale nu au fost condiționate de acțiunile ilegale ale victimei, astfel că dînsul a acționat cu intenție directă de a lipsi de viață victima.

Mai mult ca atât, starea de afect are aceiași semnificație ca și noțiunea de afect fiziologic, căci persoana care comite o asemenea faptă se află în stare de iresponsabilitate, are o responsabilitate redusă, care urmează a fi stabilită prin raportul de expertiză medicală.

Astfel, fiind numită la caz expertiza psihiatrico-legală, prin raportul nr.5s-2013 din 28.01.2009, de către psiholog I.Șoltoianu a fost caracterizat ca o persoană emoțional instabilă, tensionată, deprimată, însă aceste reacții fiind situative de moment. Totodată ca o persoană corectă, cu caracter de leader, manifestări demonstrative în comportament, luptător pentru dreptate, stimă față de sine bine conturată, nivelul autoaprecierii înalt, amabil și respectuos, în urma căreia a concluzionat că, în perioada săvârșirii infracțiunii, reieșind din analiza fenomenologiei comportamentale din timpul derulării evenimentelor cu conținut infracțional, ultimul tulburări psihice de intensitate psihotică nu a manifestat, a acționat cu discernământ, având capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale păstrată, fiind responsabil de infracțiunea ce i se impută, ceea ce încă o dată demonstrează că inculpatul în momentul comiterii faptei nu a dezvoltat stare de afect fiziologic.

La caz, Colegiul constată că este vorba de infracțiune de omor, întrucât este adevărat că, din punct de vedere subiectiv, forma vinovăției pentru existența infracțiunii în discuție este „intenția”, în ambele sale modalități, directă sau indirectă. La stabilirea intenției cu care a acționat făptuitorul, se au în vedere, între altele, obiectul vulnerant folosit, zona spre care au fost îndreptate și exercitate actele de violență, intensitatea acestora, precum și gravitatea vătămarilor cauzate.

Reținând faptul că din actele cauzei s-a constatat cert că I.Șoltoianu a efectuat trei împușcături în direcția lui I.Stratulat, și anume de la dreapta spre stînga, de sus în jos, adică întâi în membrul superior drept, apoi în cap și torace, atunci când acesta se afla în poziție

ortostatică, așezat la masă, după cum rezultă din procesul-verbal de cercetare la fața locului, ceia ce atestă că prin acțiunile sale I.Șoltoianu a realizat atât latura obiectivă, cât și cea subiectivă a infracțiunii de omor intenționat sub formă de intenție directă. Aceasta rezultă din faptul că dînsul după efectuarea împușcăturii în membrul superior drept, a efectuat următoarea împușcătură în cap, adică întru-un organ vital, apoi a treia împușcătură în torace, astfel că nu se poate concluziona că dînsul a acționat în stare de afect, deoarece efectuînd încă două împușcături, el își dădea seama că pune în pericol viața victimei, prevăzînd posibilitatea cauzării morții și admițînd în mod conștient survenirea acesteia, fiindcă este imposibil să nu prevezi că în urma acestor acțiuni poate surveni moartea victimei.

Nu pot fi reținute nici argumentele recurenților, precum că instanța de apel nu a dat o apreciere corectă probelor administrate, considerînd că acestea la fel, nu dovedesc vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, invocînd că dînsul a acționat în scop de a se apăra, în legătură cu ce în cauză este prezentă legitima apărare.

La acest capitol, Colegiul penal atestă că, potrivit art.36 alin.(2) Cod penal, este în stare de legitimă apărare persoana care săvîrșește fapta pentru a respinge un atac direct, imediat, material și real, îndreptat împotriva sa, a altei persoane și împotriva unui interes public și care pune în pericol grav persoana sau drepturile celui atacat ori interesul public.

Pentru a fi legitimă, apărarea trebuie să îndeplinească mai multe condiții: să se realizeze printr-o faptă prevăzută de legea penală, să fie precedată de atac, să fie îndreptată împotriva agresorului, să fie necesară pentru înlăturarea atacului, să fie proporțională cu atacul.

Proportionalitatea apărării cu gravitatea atacului are în vedere respectarea unei echivalențe între actul de apărare și cel de atac, astfel că la un atac îndreptat împotriva integrității corporale se poate riposta cu o faptă de apărare ce privește integritatea corporală a agresorului, luînd în considerare nu numai valorile împotriva cărora s-a îndreptat atacul și actele de apărare, ci și toate împrejurările în care s-a produs agresiunea (intensitatea, mijloacele aplicate, timpul, locul, forța și posibilitățile atacantului și apărătorului - vîrstă, sex, starea sănătății), iar dacă apărarea este vădit disproporționată față de gravitatea atacului și de împrejurările în care acesta a avut loc, fapta se consideră săvîrșită cu depășirea limitelor legitimei apărări.

Potrivit materialelor cauzei, s-a constatat că, la caz, lipsesc probe ce ar confirma faptul că la momentul aplicării armei, I.Șoltoianu ar fi fost atacat de victimă cu scopul de a fi pusă în pericol viața și sănătatea acestuia. Cu toate că s-a constatat că victima avea asupra sa armă de foc, pe care o deținea legal, însă reieșind din procesul-verbal de cercetare la fața locului și a cadavrului, nu rezultă că acesta ar fi încercat să folosească arma sau să-l amenințe pe inculpat cu moartea, după cum dînsul indică, deoarece potrivit acestora, arma victimei se afla în teacă, mai mult afirmațiile inculpatului se combat și prin declarațiile martorului D.Sîrbu descrise mai sus.

Astfel, Colegiul penal consideră acest temei drept o versiune a inculpatului făcută în scopul eschivării de la răspunderea penală pentru infracțiunea săvîrșită.

Neîntemeiat Colegiul penal consideră și argumentul părții apărării, precum că instanța de apel deși a admis demersul avocatului privind numirea unei expertize psihiatrico-psihologice și a adoptat încheiere în acest sens, însă nu a executat-o, deoarece prin încheierea instanței de apel din 01.06.2015, a fost respins demersul avocatului P.Ursu cu privire la executarea încheierii din 18.11.2014, prin care a fost dispusă efectuarea unei expertize suplimentare psihiatrice-psihologice în comisie cu atragerea unui expert psiholog din România, fiindcă prin răspunsul dat de Instituția de medicină legală or.Iași România din 30.01.2015, s-a comunicat că instituția medico-legală vizată nu are angajat un „expert psiholog” (f.d.87-89, v.13).

Lipsit de temei este și argumentul recurenților, precum că fapta de care a fost recunoscut vinovat I.Șoltoianu în baza art.290 alin.(1) Cod penal nu întrunește elementele infracțiunii, deoarece simplul fapt al depistării armelor de foc și munițiilor fără autorizația

corespunzătoare în garajul său nu poate constitui temei de condamnare a acestuia în baza acestei norme penale.

La acest capitol Colegiul penal atestă că, conform teoriei dreptului penal și practicii judiciare, *obiectul juridic special* al infracțiunii incriminate îl constituie relațiile sociale cu privire la circulația legală a armelor de foc sau a munițiilor, iar obiectul material al infracțiunii date îl reprezintă munițiile și armele de foc (cu excepția armei de foc cu țeavă lisă).

Latura obiectivă a infracțiunii date constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiune, care se înfățișează în oricare din următoarele modalități normative alternative - purtarea, păstrarea, procurarea, fabricarea, repararea, comercializarea sau sustragerea armei de foc.

Prin păstrare ilegală a armelor de foc (cu excepția armei de vânătoare cu țeavă lisă) și munițiilor se înțelege deținerea acestora în mod ascuns sau deschis - în sfera de stăpânire a făptuitorului (asupra sa, în locuință sau în altă încăpere, la locul de muncă, pe terenul din preajma casei, în ascunzătoare), fără autorizația respectivă, indiferent dacă posedarea se face pentru sine sau pentru altă persoană.

Latura subiectivă a infracțiunii date se caracterizează prin intenție directă, motivul căreia fiind interesul material, „sportiv”, profesional, năzuința de a înlesni comiterea altor infracțiuni.

Cele menționate caracterizează latura obiectivă și latura subiectivă a infracțiunii de păstrare a armei, prevăzute de art.290 alin.(1) Cod penal, pentru care I.Șoltoianu corect a fost supus pedepsei penale.

În cazul dat, acțiunile inculpatului întunesc elementele infracțiunii incriminate, deoarece după cum rezultă din actul din învinuire, inculpatului i-a fost incriminată *doar păstrarea armelor de foc și a munițiilor fără autorizare corespunzătoare*, pe care ultimul le-a păstrat pînă la 19.09.2011 în garajul din str.Trandafirilor 15, mun.Chișinău, care-i aparține cu drept de proprietate, cînd în urma pecheziției efectuate de către colaboratorii poliției a fost depistat și ridicat pistolul-mitralieră de model „AK MC -74 Y” calibrul de 5,45 mm, cu încărcător, un revolver de model „SMIT Wesun”, un amortizator pentru armă de foc, 7 cartușe pentru revolver, 30 cartușe calibrul 5.45 mm, care potrivit raportului de expertiză balistică nr.3268, 3269 din 22.09.2011 s-a stabilit că pistolul-mitralieră se atribuie la categoria armelor de foc militare de luptă, iar cartușele se referă la muniții și sînt utile pentru trageri.

Astfel, concluziile instanțelor de fond privind vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii imputate, în opinia instanței de recurs, este justă și întemeiată, deoarece în sensul dat corect instanțele și-au întemeiat concluziile pe procesul-verbal de percheziție din 19.09.2011, raportul de expertiză balistică nr.3268, 3269 din 22.09.2011, cît și pe declarațiile martorului S.Sochirca.

Afirmația inculpatului, precum că dînsul nu cunoștea faptul că în geanta ce a fost adusă de cunoscutul său se aflau arme de foc și muniții, acesta comunicîndu-i că sînt scule de pescuit, nu poate fi reținută ca circumstanță ce ar da temei instanței de a conchide că în acțiunile lui lipsesc elementele infracțiunii incriminate, deoarece păstrarea armei în mod ascus în încăpere poate avea loc indiferent dacă aceasta se face pentru sine sau pentru o altă persoană. Mai mult, faptul că inculpatul a păstrat pentru o altă persoană armele, se deduce și din declarațiile martorului S.Sochirca, care a declarat că în vara anului 2004 cunoscutul lui I.Șoltoianu i-a adus acestuia o geantă, pe care ultimul i-a indicat lui s-o ducă în garaj, iar făcînd curățenie în garaj, dînsul a observat că în geantă sînt arme de foc, pe care le-a curățat și le-a pus la loc. Declarațiile acestuia, precum că nu i-a comunicat inculpatului despre acest fapt, nu suportă nici o critică, deoarece este de necrezut că făcînd curățenie în garajul proprietarului, găsind armament și muniții, din inițiativă proprie să hotărâști să le curăți, să le învelești în ziare și să le pui la loc, fără ca să înștiințezi despre acest fapt proprietarul. Mai mult, potrivit declarațiilor martorului și inculpatului geanta a fost adusă ultimului în vara anului 2004, iar depistată și ridicată în anul 2011, de unde și rezultă faptul că inculpatul cunoștea ce se afla în geantă,

infracțiunea în cazul dat s-a consumat în momentul primirii spre păstrare a armelor și munițiilor, fără autorizare corespunzătoare.

Reieșind din circumstanțele descrise mai sus, Colegiul penal constată că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului pe aceste capete de acuzare - în baza art.145 alin.(1) și 290 alin.(1) Cod penal, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Analizând materialele cauzei și hotărârile judecătorești atacate, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârilor judecătorești contestate în partea dată.

În ce privește argumentul recurențelor referitor la greșita individualizare a pedepsei, Colegiul penal ține să enunțe că, pedeapsa astfel cum a fost individualizată de prima instanță și menținută de instanța de apel atât în baza art.145 alin.(1) Cod penal, cât și în baza art.290 alin.(1) Cod penal, corespunde principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale, la stabilirea căreia instanțele au dat deplină eficiență prevederilor art.61, 75 Cod penal, au ținut cont de gravitatea infracțiunilor comise, care potrivit art.16 Cod penal, fac parte din categoria celor deosebit de grave și mai puțin grave, de caracterul social-periculos și prejudiciabil al faptelor săvârșite, urmările survenite, precum și de caracteristicile inculpatului, meritele acordate și succesele obținute de acesta pe arena sportivă, ce au permis instanțelor de a conchide că corijarea și reeducarea inculpatului poate avea loc doar prin izolarea lui de societate.

Prin urmare, recursul ordinar declarat de avocatul P.Ursu în numele inculpatului și a inculpatului I.Șoltoianu pe aceste capete de învinuire în baza art.145 alin.(1) și art.290 alin.(1) Cod penal se va respinge ca inadmisibil.

Cu referire la recursurile părții vătămate Gh.Calaraș și a avocatului acestuia V.Tatarciuc, a avocatului A.Istrate în numele inculpatului și a inculpatului I.Sochirca, a avocatului P.Ursu în numele inculpatului și a inculpatului I.Șoltoianu în partea condamnării de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2), 189 alin.(6) Cod penal.

Verificând argumentele invocate în recursurile declarate pe învinuirea sus-menționată, Colegiul penal constată că acestea își găsesc reflectare în starea reală a lucrurilor statuată în cauză, inclusiv sub aspectul că judecând apelurile, instanța de judecată nu a înlăturat incertitudinile invocate de partea vătămată și avocatul acestuia V.Tatarciuc, de avocații A.Istrate în numele inculpatului Iu.Sochirca, A.Conțescu și P.Ursu în numele inculpatului I.Șoltoianu în apeluri, astfel că prapit a tras concluzia de respingere a apelurilor declarate de apelanți pe acest capăt de acuzare.

Articolul 417 alin.(1) pct.7)-8) Cod de procedură penală, stipulează că decizia instanței de apel trebuie să cuprindă fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției.

Având în vedere aceste prevederi legale, Colegiul penal conchide că, în cauza data instanța de apel nu s-a conformat acestora la judecarea apelurilor, din sensul căroră rezultă că nerespectarea acestor cerințe echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, fapt ce atrage după sine casarea deciziei instanței de apel în această parte.

Analizând materialele cauzei și decizia instanței de apel, se observă că la judecarea apelurilor, contrar dispozițiilor normelor sus menționate, instanța de apel în decizia sa nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate de apelanți în susținerea cerințelor privind casarea hotărârii primei instanțe, expuse în pct.3 din prezenta hotărâre.

Astfel, avocații A.Istrate, M.Conțescu și P.Ursu în apelurile declarate, invocând nevinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii de șantaj, solicitând achitarea acestora în baza art.42 alin.(2),189 alin.(6) Cod penal, s-au referit la un șir de argumente, prin care și-au motivat dezacordul cu sentința pronunțată de prima instanță pe acest capăt de acuzare.

Instanța de apel respingînd apelurile date nu s-a pronunțat asupra tuturor argumentelor aduse de apelanți în apeluri referitor la lipsa în acțiunile inculpaților Iu.Sochirca și I.Șoltoianu a elementelor infracțiunii incriminate, a laturii obiective și subiective, descrise detaliat la pct.3 al prezentei decizii, inclusiv asupra faptului că partea vătămată Gh.Calaraș în cererea sa sesizînd organul de urmărire penală, precum și în lămuririle sale nu a indicat la Iu.Sochirca că ar fi complice la maltratarea sa, că ar fi întreprins careva acțiuni de șantaj în privința sa, că ar fi fost amenințat cu arma de foc de către Iu.Șoltoianu;

- că prin raportul de expertiză medico-legală nu s-au confirmat aplicarea acțiunilor cu caracter violent și cauzarea leziunilor corporale de gravitate medie părții vătămate, instanța reținînd doar raportul de expertiză medico-legală nr.3461 din 14.07.2008, fără a respinge rapoartele de expertiză medico-legale în comisie, prin care s-a negat constatarea cărorva fracturi ale coastelor și mandibulei la partea vătămată;

- că nu este indicat care acțiuni ale inculpatului Iu.Sochirca urmează a fi calificate drept șantaj, de rînd ce acesta nu a dispus și nu dispune de dreptul de posesie și dispoziție asupra bunurilor, în urma înstrăinării celor 5% din cota parte socială a capitalului statutar de către Gh.Calaraș, beneficiar al cotei părți fiind S.Sochirca;

- că lipsește ordonanța, prin care inculpaților li s-ar fi incriminat comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2),189 alin.(6) Cod penal, fără a se dispune intentarea unei cauze penale pe componența dată de infracțiune;

- că nu au fost respectate prevederile art.63 Cod de procedură penală, inculpații fiind recunoscuți în calitate de învinuiți cu depășirea termenului de 3 luni, în legătură cu ce procesul penal urma a fi încet;

- că urmărirea penală a fost pornită la 14.08.2008 pentru presupusele acțiuni săvîrșite la 09.07.2008, pe cînd procurorul înaintînd învinuirea în baza art.189 alin.(6) Cod penal, le-a incriminat inculpaților și cerința de a-i transmite bunurile proprietarului ori dreptul asupra acestora amenințînd cu violența persoana, rudele sau apropiații acestora, săvîrșit de mai multe persoane, prin amenințarea cu moartea cu aplicarea armei, componență de infracțiune care la ziua de 09.07.2008 nu era prevăzută de legea penală, fiind introdusă prin legea nr.277-XVI din 18.12.2008, prin ce a agravat situația inculpaților;

- că instanța a ieșit din limitele învinuirii formulate, deoarece descriind fapta de șantaj, a constatat că părții vătămate i-au fost cuzate leziuni corporale medii, pe cînd în actul de învinuire nu a fost reținut acest semn calificativ, ceea ce denotă lipsa învinuirii aduse în comiterea infracțiunii de șantaj;

- instanța incorect a reținut că infracțiunea de șantaj este una deosebit de gravă, deoarece reținînd modificările ce au avut loc pînă la ziua pronunțării hotărîrii, și anume cele în vigoare din 24.05.2009, conform art.16 Cod penal, infracțiunea de șantaj se consideră una gravă, ceea ce constituie agravarea situației persoanei la capitolul calificării infracțiunii și aplicării eventuale a pedepsei penale.

Totodată, Colegiul penal atestă că instanța de apel a verificat și cercetat un șir de probe - procesele-verbale a adunării ÎM „Ncu și Co” SRL din 08.07. și 08.10.2008, registrul ridicat de la notarul privat C.Bumbu, procesele-verbale de confruntare între martorii Ig.Lupoi și S.Sochirca, între I.Șoltoianu, Iu.Sochirca și Gh.Calaraș, de cercetare la fața locului din 25.07.2008, contractele de investiții ș.a., corora însă nu le-a dat nici o apreciere în decizia adoptată.

La fel, instanța superficial și insuficient s-a pronunțat asupra argumentelor invocate în apelul părții vătămate și a avocatului acestuia cu referire la individualizarea pedepsei și la soluționarea acțiunii civile, la care, în opinia acestora, nu s-a ținut cont de consecințele faptei săvîrșite de Iu.Sochirca și că mărimea prejudiciului cauzat este una certă și nu trezește careva dubii. Mai mult, potrivit materialelor cauzei, partea vătămată și avocatul acestuia au solicitat încasarea de la inculpați a prejudiciului moral în mărime de 1000000 lei, însă atît prima

instanță, cât și instanța de apel în genere nu s-au expus asupra acestui capăt de cerere (f.d.189-194, 222-224 v.3, 98-99 v.13).

Astfel, se constată că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate pe acest capăt de învinuire (art.189 alin.(6) Cod penal), prin ce a admis erori procesuale, care nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs ordinar.

Erorile menționate sînt erori de drept procedural și se încadrează în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, deoarece se referă la procedura de motivare a soluției instanței de apel și se consideră temei de recurs.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, ea casează hotărîrea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel.

Avînd în vedere că erorile de drept invocate nu pot fi corectate de către instanța de recurs, decizia instanței de apel pe capătul de învinuire - art.42 alin.(2), 189 alin.(6) Cod penal urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte în instanța de apel.

În cadrul rejudecării cauzei instanța de apel urmează să înlătore erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, inclusiv să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apelurile și recursurile declarate, iar în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art.414, 417 Cod de procedură penală.

Reieșind din cele menționate, potrivit legii, se impune soluția enunțată în concluzie.

7. În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se admit recursurile ordinare declarate de avocatul Tatarciuc Victor în numele părții vătămate Calaraș Ghenadie și partea vătămată, de avocatul Istrate Anatolie în numele inculpatului Sochirca Iurie și inculpat și de avocatul Ursu Petru în numele inculpatului Șoltoianu Ivan și inculpat, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iulie 2015, în partea condamnării lui Sochirca Iurie și Șoltoianu Ivan în baza art.42 alin.(2), 189 alin.(6) Cod penal și aplicării prevederilor art.84 Cod penal, și dispune rejudecarea cauzei în această parte în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Celelalte dispoziții ale hotărîrilor contestate se mențin.

Decizia în partea dispunerii rejudecării cauzei nu se supune nici unei căi de atac, iar în partea menținerii celorlalte dispoziții, este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 14 ianuarie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun